

- شاخص تورم (تغییرات سطح قیمت‌ها) :

تغییر متوسط قیمت کالاها و خدمات در طول زمان را گویند.

تورم، یکی از مهم‌ترین مفاهیم اقتصادی است که شما به آسانی می‌توانید درک کنید. تورم بر زندگی تک‌تک ما اثرگذار است. اقتصاددانان و آماردانان با کمک یکدیگر، میزان تورم یا تغییرات سطح قیمت‌ها را با استفاده از «شاخص بهای کالاها و خدمات» محاسبه می‌کنند. برای این کار، شاخص بهای کالاها و خدمات یک سال را با سال‌های قبل مقایسه می‌کنند. به نظر شما رابطه بین تورم و شاخص بهای کالاها و خدمات چیست؟

◀ محاسبه میزان تورم يك کالا در يك سال مورد نظر :

$$\text{درصد تورم} = \frac{(\text{شاخص بهاي کالا در سال مورد نظر}) - (\text{شاخص بهاي کالا در سال پایه})}{(\text{شاخص بهاي کالا در سال پایه})} \times 100$$

تذکر: در کتاب درسی شاخص کالا در سال پایه فقط عدد ۱۰۰ در نظر گرفته شده است.

از تفاضل شاخص در سال مورد نظر و شاخص در سال پایه، افزایش قیمت‌ها به درصد در فاصله بین سال پایه و سال مورد نظر به دست می‌آید، که به آن نرخ تورم می‌گویند. برای مثال قبل، نرخ تورم به صورت زیر محاسبه می‌شود.

$$140/5 - 100 = 40/5\% = [(\text{شاخص بهای گوشت و نان در سال پایه}) - (\text{شاخص بهای گوشت و نان در سال مورد نظر})] / \text{نرخ تورم}$$

$$\text{شاخص بهای نان و گوشت} = \frac{(1500 \times 200) + (70000 \times 80)}{(1000 \times 200) + (50000 \times 80)} = \frac{5900000}{4200000} \times 100 = 1/405 \times 100 = 140/5$$